

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2. Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts zm@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

LATVIJAS LAUKU ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS
2014.-2020.GADAM

UZRAUDZĪBAS KOMITEJA

LĒMUMS

Rīgā

08.05.2015

Nr. 9.3-18e/3/L/UK/2015

Pamatojoties uz Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam uzraudzības komitejas (turpmāk – Komiteja) nolikuma 6. un 36.punktu par lēmumu pieņemšanu rakstiskās procedūras veidā, **Komiteja sniedz pozitīvu atzinumu** par pasākuma „M06 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība” apakšpasākuma:

- 1) 6.1. „Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem” projektu atlases kritērijiem atbilstoši 1.pielikumam;
- 2) 6.2. „Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” projektu atlases kritērijiem atbilstoši 2.pielikumam.

Uzraudzības komitejas priekšsēdētājs

A.Lapiņš

Projektu atlasē kritēriji

6.1. Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem

Ieguldījums 2B mērķa virzienā

2B – atvieglot ienākšanu lauksaimniecības nozarē, it īpaši paaudžu maiņu.

LAP 2014-2020:

- Ieviešot pasākumu „Atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem”, tiks **sekmēta gados jaunu cilvēku iesaistīšanās pastāvīgās lauksaimniecības aktivitātēs**, un tas veicinās ekonomiski dzīvotspējīgu saimniecību dibināšanu un nodrošinās darbaspēka atjaunošanos lauksaimniecības sektorā.
- Atbalsts jauniem lauksaimniekiem par lauksaimniecības uzņēmuma **dibināšanu pirmo reizi** kā saimniecības vadītājam ar mērķi ražot lauksaimniecības produkciju (reģistrēts/pārreģistrēts Uzņēmumu reģistrā vai iegūtas mantojuma tiesības ne ilgāk kā 24 mēnešus pirms pieteikuma un darījumu darbības plāna iesniegšanas vai tā tiek reģistrēta ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc pieteikuma un darījumu darbības plāna apstiprināšanas, kā arī nodrošina apgrozījumu vai ražošanas resursa standarta izlaides vērtību vismaz 15 000 EUR apmērā)
- *Principi attiecībā uz atlasē kritēriju noteikšanu.* Projektu atlasē kritēriju izvēle ir cieši saistīta ar pasākuma mērķu sasniegšanu, attiecīgi priekšroku dodot, ja saimniecības pamatdarbības nozares ir saistītas ar **lopkopību, augļkopību un dārzeņkopību**. Saskaņā ar Regulas 1305/2013 49(3) pantu ir paredzēts noteikt ekonomiskos kritēriju, paredzot piešķirt, lielāku punktu skaitu tām saimniecībām, kuras plāno **progresīvāku** saimniecību attīstību īsākā laika periodā. Papildus punkti tiks piešķirti arī tām saimniecībām, kas realizē darījumdarbības plānu **reģionos ar zemāku attīstības indeksu**.

Sasniedzamie rādītāji

Rādītāja nosaukums	Vērtība
Atbalsta saņēmēju skaits (saimniecības), kas saņem atbalstu uzņēmējdarbības sākšanai jaunajiem lauksaimniekiem (6.1)	350,00

Nr.p.k.	Kritēriju grupa	Kritērijs	Punktu skaits kritērijā	Maksimālais iespējamais punktu skaits grupā
1.	Saimniecības pamatdarbības nozare, kura tiek attīstīta darījumdarbības plāna ietvaros	Augļkopība, lopkopība, dārzeņkopība	30	30
		Pārējās lauksaimniecības nozares	10	

2.	Teritorijas attīstības indekss	Atbalsta pretendenta projekta īstenošanas vietas (saimniecības faktiskā adrese) teritorijas attīstības indekss novadiem (ja tas ir negatīvs) ¹	Atbilstoši aprēķinātajam koeficientam	15
3.	Saimniecības darbīgas attīstības mērķis plāna	Palielinot apgrozījumu vai SI vismaz par 20% darbības laikā	0	10
		Palielinot apgrozījumu vai SI par vairāk nekā 20%	Par katru procenta punktu viens punkts	
4.	Atbalsta pretendenta lauksaimniecības izglītība ²	Augstākā vai profesionālā vidējā (vidējā speciālā) izglītība lauksaimniecībā	15	15
		Uzsācis mācības lauksaimniecības iegūšanai	5	
5.	Saimniecības dibināšana vai pārņemšana	Saimniecību pārņem 100% apmērā	15	15
		Uzņēmums reģistrēts pirmo reizi vai reģistrēs projekta rezultātā	5	
6.	Īpašumā esošie resursi (SI)	Īpašumā vairāk nekā 50%	15	15
		Īpašumā mazāk nekā 50% zeme un dzīvnieki	5	
7.	Zemes novērtējums ballēs	Saskaņā ar pieteikumu		20
8.	Pretendenta paša piesaistītais finansējums darbības plāna īstenošanai	Nav nodrošināts	0	15
		Vismaz 20% no darbības plāna kopējā finansējuma	15	
9.	Saimniecības dalība kooperatīvā	Ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs	10	10
		Ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs	5	
10.	Saimniecības plānotā lauksaimniecības sistēma	Bioloģiskā lauksaimniecība	15	15
		Integrētās lauksaimniecības augļkopība, dārzkopība	10	
		Pārējie	0	
Kopā				160
Minimālais punktu skaits: 60				

Piezīmes:

¹ Teritorijas attīstības indeksu nosaka atbilstoši normatīvajiem aktiem par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanu;

Kritēriju aprēķina izmantojot šādu formulu:

$$A = B \times (-10), \text{ kur}$$

A- Punktu skaits, kas aprēķināts, ņemot vērā teritorijas attīstības indeksu;

B- Teritorijas attīstības indekss novadā, kurā notiks projekta īstenošana.

² Saskaņā ar noteikumu 2.pielikumu;

Zemes novērtējums ballēs :

I kvalitātes grupa	mazāk par 10 ballēm - 20 punkti
II kvalitātes grupa	no 10 līdz 19 ballēm - 15 punkti
III kvalitātes grupa	no 20 līdz 30 ballēm - 10 punkti
IV kvalitātes grupa	no 31 līdz 40 ballēm - 5 punkti
V kvalitātes grupa	no 41 līdz 50 ballēm - 0 punkti
VI kvalitātes grupa	no 51 līdz 60 ballēm - 0 punkti
VII kvalitātes grupa	vairāk par 60 ballēm - 0 punkti

Ja projektu atlasē iegūtais **punktu skaits ir vienāds, priekšroka** saņemt publisko finansējumu ir atbalsta pretendents **ar mazāku saimniecības standarta izlaides rādītāju.**

2. pielikums
Zemkopības ministrijas
08.05.2015
lēmumam Nr.9.3-18e/3/L/UK/2015

6.3. Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai

Ieguldījums 2A mērķa virzienā

2A – veicināt lauku saimniecību, it īpaši mazo un vidējo, konkurētspēju, paaugstinot to ražošanas produktivitāti, atbalstot kooperāciju un tirgus pieejamību.

LAP 2014-2020:

- Apakšpasākuma ietvaros tiek atbalstīta mazo lauku saimniecību attīstība, lai palielinātu tirgū pārdotās **produkcijas** apjomu
- Ieviešot šo apakšpasākumu, mazajām lauku saimniecībām tiks kompensēti pamatlīdzekļu iegādes izdevumi (jauna un lietota lauksaimniecības tehnika, ilggadīgo stādījumu ierīkošana, vaislas lauksaimniecības dzīvnieki un ražošanas ēku būvniecība), kas saistīti ar uzņēmējdarbības uzsākšanu, saimniecības pārstrukturēšanu, efektīvas un produktīvas ražošanas attīstību un dalības tirgū nodrošināšanu (iesaistīšanās kooperācijā). Tādējādi tiks panākta lielākās daļas atbalstu saņēmušo mazo saimniecību pāreja uz vidējo saimniecību grupu, tām kļūstot par tirgum ražošanai un konkurētspējīgām saimniecībām.”
- Mazās lauku saimniecības - fiziska vai juridiska persona, kuras gada apgrozījums vai standarta izlaide ir 2 000–15 000 EUR un kuras īpašumā vai valdījumā ir līdz 50 ha LIZ.”
- Vienreizējā maksājuma apmērs mazajām saimniecībām ir 15 000 EUR, kas tiek maksāts divās daļās – pirmais maksājums 80% apmērā, gala maksājums 20% apmērā tiek veikts pēc saimniecības darījumdarbības plāna pilnīgas īstenošanas.”
- *Principi attiecībā uz atlases kritēriju noteikšanu.* Lai izvēlētos atbilstošākos projektus, atlases kritēriji tiks izveidoti, ņemot vērā to, kurā nozarē projekts tiek īstenots **konvencionālā vai bioloģiskā** u.tml., vai ir **iepriekš saņemts publiskais finansējums** saimniecības attīstībai. Turklāt priekšroka tiks dota atbalsta pretendentiem ar **mazāku saimniecības gada apgrozījumu.**

Sasniedzamie rādītāji

Rādītāja nosaukums	Vērtība
Atbalsta saņēmēju skaits (saimniecības), kas saņem atbalstu uzņēmējdarbības sākšanai mazo saimniecību attīstībai (6.3)	2 370,00

Nr. p.k.	Kritēriju grupa	Kritērijs	Punktu skaits kritērijā	Maksimāli iespējamais punktu skaits grupā
1.	Saimniecības pamatdarbības nozare, kura tiek attīstīta darījumdarbības plāna ietvaros	Augļkopība, lopkopība, dārzenkopība	30	30
		pārējās lauksaimniecības nozares	10	

2.	Teritorijas attīstības indekss	Atbalsta pretendenta projekta īstenošanas vietas teritorijas attīstības indekss novadam (ja tas ir negatīvs) ¹	Atbilstoši aprēķinātajam koeficientam	15
3.	Publiskais finansējums	Atbalsta pretendents nav saņēmis publisko finansējumu investīciju iegādei	10	10
		Atbalsta pretendents ir saņēmis publisko finansējumu investīciju iegādei	0	
4.	Saimniecības kopējais apgrozījums	Par katriem veseliem 1000 EUR, kas ir zem 15 000 sliekšņa 2 punkti ²	Atbilstoši aprēķinātajam koeficientam	26
5.	Saimniecības dalība kooperatīvā	Ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs	10	10
		Ir lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs	5	
6.	Saimniecības darījumdarbības plāna attīstības mērķis	Palielinot apgrozījumu vai SI vismaz par 20% darījumdarbības plāna darbības laikā	0	10
		Palielinot apgrozījumu vai SI par vairāk nekā 20%	Par katru procenta punktu viens punkts	
7.	Saimniecības plānotā lauksaimniecības sistēma	Bioloģiskā lauksaimniecība	15	15
		Integrētās lauksaimniecības augļkopība, dārzkopība	10	
		Pārējie	0	
			Kopā	106
Minimālais punktu skaits, lai pretendētu uz atbalstu, ir 40 punkti				

¹ Kritēriju aprēķina izmantojot šādu formulu:

$$A = B \times (-10), \text{ kur}$$

A - punktu skaits, kas aprēķināts, ņemot vērā teritorijas attīstības indeksu;

B - teritorijas attīstības indekss novadā, kurā notiks projekta īstenošana.

² Kritēriju aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$A = \frac{(15\,000 - B) \times 2}{1000}, \text{ kur}$$

Izziņa par Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam Uzraudzības komitejas lēmumprojektu

Pārstāvētā institūcija	UK locekļa komentārs	Vadošās iestādes komentārs
LAP pasākums M06 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība, apakšpasākums 6.1. Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem.		
1. Eiropas Komisija	<p>Ņemot vērā to, ka atbalsts tiek piešķirts, balstoties uz projekta pieteikumu, biznesa plānu un biznesa plānā noteiktajiem mērķiem, Komisija uzskata, ka atlases kritērijos ir jāietver biznesa plāna kvalitāte, piemēram, plāna skaidrība, mērķu reālums, rīcības plāna atbilstība finansu plānam, lai varētu sasniegt izraudzītos mērķus (ieskaitot, apgrozījuma un SI pieaugumu), kas piešķir līdz par 40 punktiem.</p>	<p>Nosacījumi, kas attiecas uz darījumdarbības plāna kvalitatīvo novērtējumu, kas ietver plāna reālistisko novērtējumu, atbilstību mērķiem, finanšu plāna atbilstību, tiks vērtēti atbilstoši atbilstības kritērijiem, kas ir viens no Maksājumu aģentūras pamatuzdevumiem, saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktiem pamatnosacījumiem.</p> <p>Projektu atlases kritērijos tiek noteikti kritēriji, kas ļauj īsā termiņā veikt projektu rindošanu pēc izvirzītajām prioritātēm.</p>
2.	<p>Lai gan Komisija piekrīt dot priekšroku konkrētiem nozarēm (Nr.1) – lopkopībai, dārzkopībai, augļkopībai, ierosinām apsvērt maksimālā punktu skaita samazināšanu kritērijiem līdz 20 attiecībā uz prioritārām nozarēm, jo 30 punkti ir nesamērīgi.</p>	<p>Ņemot vērā pasākumā pieejamo finansējumu un atbalsta pretendentu lielo interesi, ar šo projektu atlases kritēriju prioritāte tiek piešķirta projektam, kuri tiek realizēti nozarēs, kurās nepieciešami nozīmīgāki ieguldījumi un kurās atdeve no veiktajiem ieguldījumiem ir iegūstama tikai pēc četriem, pieciem gadiem. Pēc diskusijām Uzraudzības komitejā, punktu skaits kritērijā samazināts uz 30 punktiem, bez lielāka samazinājuma, lai šis kritērijs būtu viens no galvenajiem un ar noteicošo lomu projektu rindošanā, tādejādi veicinot šo nozaru attīstību.</p>
3.	<p>Komisija nepiekrīt atlases kritērijam Nr.5. Apstiprinātajā LAP nav norādīts, ka saimniecības pārņemšana būtu jāuzskata par svarīgāku nekā saimniecības reģistrēšanu pirmo reizi. Ņemot vērā to, ka jaunajam zemniekam ir jābūt veidošanās procesā, saimniecība nevar būt reģistrēta kā projekta rezultāts (kā ierosināts LAP grozījumos). Tādēļ daļa ierosinātā kritērija nav attiecināma</p>	<p>Norādām, ka atbalsta pasākuma nosacījumi paredz, ka saimniecība ir izveidošanas procesā, t.i. tā tiek reģistrēta Uzņēmuma reģistrā kā jauns uzņēmums vai tā tiek pārreģistrēta Uzņēmuma reģistrā, pārņemot esošu saimniecību. Ņemot vērā to, ka ražošanas resursu nodrošināšana jaundibinātām saimniecībām ir daudz sarežģītāka, salīdzinājumā ar jau esošas saimniecības pārņemšanu, kurā jau ir pieejams ražošanas resurss, ar šo kritēriju tiek veicināta jaunu saimniecību dibināšana, tādejādi paliecinot ekonomiski dzīvotspējīgu jaunu saimniecību skaitu, atbilstoši 2B mērķa virzienam – atvieglot</p>

		ienākšanu lauksaimniecības nozarē.
4.	Lūdzu, izskaidrojiet kritēriju Nr.6 (īpašumā esošie resursi (SI)). Kāpēc vairāk punktu tiek piešķirts jaunajiem zemniekiem, kuriem vairāk par 50% resursu sastāda dzīvnieki un zeme?	Skaidrojam, ka kritērija tiek piešķirti papildus punkti tām jaunajām saimniecībām, kurām lielākā ražošanas resursu daļa ir īpašumā, tādējādi samazinot finanšu riskus un riskus nesaņiegt darījumdarbības plānā paredzētos mērķus, kas var rasties saimniekojot tikai, piemēram, uz nomas zemēm, gadījumā ja nomnieks pārtrauc nomas līgumu.
ATKĀRTOTĀ SASKAŅOŠANA		
Kritērijs Nr.9		
5.	LBLA Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija nepiekrīt kritērijam, ka saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības biedrs, jo Latvijā 2015.gadā ir atzīti divi dārzenkopības kooperatīvi, augļu kooperatīvi četri, gaļas lopkopībā neviens!!! Vai saimniecībai, kas ražos dārzenus Krāslavā vajadzēs stāties kooperatīvā Valmierā? Lai izveidot jaunu kooperatīvu un iegūtu atzīšanu nepieciešams 1 gads.	Projektu atlases kritērijs precizēts, sadalot divās grupās un augstāku punktu skaitu piešķirot tiem atbalsta pretendentiem, kas ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedri, gan arī par dalību lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrībās, kas nav veikušas atbilstības izvērtēšanu jeb atzīšanu, ņemot vērā, ka nepieciešams veicināt lauksaimnieku kooperāciju, kas konstatēts LAP 2014-2020 situācijas aprakstā 4.1.3.sadaļā kā apzinātais trūkums:
6.	LLKA Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija (LLKA) vērs uzmanību, ka LAP pasākuma M06 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība apakšpasākuma 6.1.Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem" 9.kritēriju jāsiglabā esošajā redakcijā, kas paredz, ka "saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs", jo atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.593 "Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu" ir	„ <i>Nepietiekama kooperācija un sadarbība lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs, kas rada problēmas liela apjoma vienveidīgas kvalitātes preču produkcijas partiju sagatavošanai. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc nepieciešama kooperācija.</i> ” Kooperācija īpaši būtiska ir mazajām saimniecībām un arī jaunajiem lauksaimniekiem, t.sk. bioloģiskajā lauksaimniecībā, jo katra ceturta saimniecība ir tāda, kas pārdod mazāk nekā pusi no saražotās produkcijas apjoma. Tikai 15 % no kopējā skaita ir saimniecības, kas vairāk nekā pusi produkcijas ražo pārdošanai. Atbalsta saņemšanas iespējas šajā pasākumā ļaus kāpināt mazo un daļēji naturālo saimniecību jaudu un spēju efektīvi saražot produkciju pārdošanai tirgū. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt

	<p>uzticības un stabilitātes garantis lauksaimniekam.</p> <p>Juridiski korekts formulējums būtu "<u>atbilstīgas</u> lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs" (nevis "<u>atzītas</u> lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs"), jo saskaņā ar MK noteikumiem Nr.593 LPKS / MPKS tiek piešķirta atbilstība.</p>	<p>pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc papildus būtu jāveicina mazo saimniecību iesaiste kooperācijā.</p> <p>Nemts vērā.</p>
<p>7. LOSP</p>	<p>Kritēriju punkts Nr.9- LOSP neatbalsta kritēriju sekojošā redakcijā. LOSP ierosina izteikt punktu sekojoši „saimniecība ir lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības vai biedrības biedrs,„</p> <p>Ja punkts netiek papildināts ar „... vai biedrības biedrs” LOSP aicina šo punktu svītrot no kritērijiem.</p> <p>LOSP uzsver, ka jaunajiem lauksaimniekiem pie situācijas, ka pirmos divus gadus var nebūt produkcijas pietiekošā apjomā, ko piedāvāt kooperatīvam vai saimniecība pati spēj to realizēt daudz veiksmīgāk bez kooperatīva iekļaušanās- šāda piespiedu iestāšanās kooperatīvā ir neatbilstoša. Tie ir saimniecībai papildus izdevumi pāris simtu apmērā. Kooperācijas veicināšanai ir jāizmanto citi instrumenti- pašu kooperatīva aktīva darbība, kad saimniecības būs ieinteresētas būt par kooperatīvu biedru.</p> <p>Par kritēriju Nr. 9 piešķirt 5 punktus, nevis 10 punktus, kā minēts likumprojektā.</p>	<p>Projektu atlases kritērijs precizēts, sadalot divās grupās un augstāku punktu skaitu piešķirot tiem atbalsta pretendentiem, kas ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedri, gan arī par daļību lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrībās, kas nav veikušas atbilstības izvērtēšanu jeb atzīšanu, ņemot vērā, ka nepieciešams veicināt lauksaimnieku kooperāciju, kas konstatēts LAP 2014-2020 situācijas aprakstā 4.1.3.sadaļā kā apzinātais trūkums:</p> <p><i>„Nepietiekama kooperācija un sadarbība lauksaimniecības un mēšsaimniecības nozarēs, kas rada problēmas liela apjoma vienveidīgas kvalitātes preču produkcijas partiju sagatavošanai. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi atīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc nepieciešama kooperācija.”</i></p> <p>Kooperācija īpaši būtiska ir mazajām saimniecībām un arī jaunajiem lauksaimniekiem, t.sk. bioloģiskajā lauksaimniecībā, jo katra ceturta saimniecība ir tāda, kas pārdod mazāk nekā pusi no saražotās produkcijas apjoma. Tikai 15 % no kopējā skaita ir saimniecības, kas vairāk nekā pusi produkcijas ražo pārdošanai.</p>

8.	<p>LOSP</p>	<p>Kritērijs Nr.8 - Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP) uzskata, ka šis kritērijs izsakāms „Vismaz 10% no darījumdarbības plāna kopējā finansējuma”. Jaunajiem lauksaimniekiem jau būs jāiegulda savs līdzfinansējums pēc iespējām, lai veiksmīgi sastādītu un saskaņotu būvniecības plānus u.tml. Prasīt vēl papildus 20% līdzfinansējumu, radīs situāciju, ka jaunais lauksaimnieks būs valsts politikas dēļ spiests ņemt pārlieku lielus kredītus, lai nodrošinātu nepieciešamos punktus startēšanai programmā. Turklāt jāņem vērā, ka saskaņā ar pamata regulas preambulu apakšpasākumam būtu jāatvieglo gados jaunu lauksaimnieku lauksaimniecības uzņēmumu sākotnējā izveide un to lauku saimniecību strukturālā pielāgošana pēc sākotnējās izveides.</p> <p>Otrkārt - šis punkts neko nelielina par jaunā lauksaimnieka spēju plānot un veidot biznesu, tas ir tikai „ķeksīša pēc”.</p> <p>Par kritēriju Nr. 8 piešķirt 10 punktus, nevis 15 punktus, kā minēts likumprojektā.</p>	<p>Ņemot vērā, ka šī pasākuma īstenošanai kopumā visā periodā atvēlēti 13 milj. EUR, atbalstu sniedzot tikai ap 350 projektiem, konkurence šī pasākuma ietvaros būs ļoti liela un ņemot vērā to, ka šis finansējums ir kā dotācija biznesa plāna īstenošanai, tad papildus punkti tiks doti tādiem pretendentiem, kuru kaut nedaudz, bet dod savu līdzfinansējuma daļu, lai veicinātu saimniecības straujāku un mērķtiecīgāku attīstību. Turklāt šis atbalsts apakšpasākuma ietvaros ir tikai neliela palīdzība jaunas lauku saimniecības izveidei. Lai sekmīgi uzsāktu saimniekošanu un izveidotu konkurētspējīgu uzņēmumu, jaunajam lauksaimniekam, atkarībā no nozares ir nepieciešami vismaz 20 – 100 ha LIZ, kas finansāli prasa 20 līdz 100 tūkst. EUR un vairāk ieguldījumus.</p>
9.	<p>LOSP</p>	<p>Apakšpasākums „Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” paredz gada apgrozījumu 15 000 EUR, savukārt apakšpasākums „Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem” nosaka standarta izlaidi 15 000 EUR. Lūdzam labot un aprakstā par abiem apakšpasākumiem norādīt gan standartizlaidi, gan gada apgrozījumu saskaņā ar pēdējiem lēmumiem, vai arī norādīt atsauci, ka šis punkts ir saskaņotā, ja lēmums vēl nav pieņemts.</p>	<p>Skaidrojām, ka lēmums par LAP 2014-2020 grozījumiem ir pieņemts un abos apakšpasākumos saimniecības robežvērtības tiks noteiktas, izmantojot gada apgrozījumu un standarta izlaidi. Atbilstoši precizēti paskaidrojošie apakšpasākumu apraksti.</p>

10.	LZF	<p>Latvijas Zemnieku federācija (LZF) uzskata, ka izvirzītie kritēriji, kuri kļūst aizvien ierobežojošāki, mērķis ir nevis veikt sākotnējo atlasi atbilstīgiem projektu iesniegumiem, bet gan samazināt pretendentu konkurenci šajā atbalsta pasākumā. Kritērijs „Pretendenta paša piesaistītais finansējums darījumdarbības plāna īstenošanai” praktiski maina pasākuma nosacījumus, kuros reālais atbalsts jaunajam lauksaimniekam būs 80% intensitāte, jo 20% finansējuma būs jānodrošina paša līdzfinansējums (lai iegūtu papildus 15 punktus pie projekta iesnieguma izvērtēšanas). Tāpat arī kritērijs „Saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības biedrs” mazinās jaunu saimniecību (ne pārņemtu vai atdalītu no jau esošām saimniecībām) veidošanas lauksaimniecības nozarē un papildu 10 punktu dēļ (pie projekta iesniegumu vērtēšanas) piespiedīs jauno lauksaimnieku pievienoties kooperatīvam un maksāt biedra naudu, kaut saimniecībai vēl nebūs ienākumu.</p>	<p>Skaidrojām, ka pasākuma ietvaros var tikt atbalstīti tikai atbilstīgie projektu iesniegumi, t.i. atbalsta saņemšanas nosacījumiem atbilstošie projektu iesniegumi.</p> <p>Savukārt, lai nodrošinātu finanšu resursu mērķtiecīgāku izmantošanu, pasākuma ietvaros tiek noteiktas prioritātes projektu atlases kritēriju veidā, ar kuru palīdzību tiek veikta projektu iesniegumu rindošana, atbalstot tos prioritārā secībā. Turklāt īpaši ņemot vērā, ka šī pasākuma īstenošanai kopumā visā periodā atvēlēti 13 milj. EUR, atbalstu sniedzot tikai ap 350 projektiem. Konkurence šī pasākuma ietvaros būs ļoti liela un ņemot vērā to, ka šis finansējums ir kā dotācija biznesa plāna īstenošanai, tad papildus punkti tiks doti tādiem pretendentiem, kuru kaut nedaudz, bet dod savu līdzfinansējuma daļu, lai veicinātu saimniecības straujāku un mērķtiecīgāku attīstību. Turklāt šis atbalsts apakšpasākuma ietvaros ir tikai neliela palīdzība jaunas lauku saimniecības izveidei. Lai sekmīgi uzsāktu saimniekošanu un izveidotu konkurētspējīgu uzņēmumu, jaunajam lauksaimniekam, atkarībā no nozares ir nepieciešami vismaz 20 – 100 ha LIZ, kas finansāli prasa 20 līdz 100 tūkst. EUR un vairāk ieguldījumus.</p>
LAP pasākums M06 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība, apakšpasākums 6.3. — darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai			
11.	Eiropas Komisija	<p>Lūdzu, izlabojiet virsraksta numuru uz 6.3 kā norādīts LAP šim apakšpasākumam.</p>	<p>Apakšpasākuma nosaukums precizēts - 6.3. — darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai.</p>
12.		<p>Ņemot vērā to, ka atbalsts tiek piešķirts, balstoties uz projekta pieteikumu, biznesa plānu un biznesa plānā noteiktajiem mērķiem, Komisija uzskata, ka atlases kritērijos ir jāietver biznesa plāna kvalitāte, piemēram, plāna skaidrība, mērķu reālums, rīcības plāna atbilstība finansu plānam, lai varētu sasniegt izraudzītos mērķus (ieskaitot, apgrozījuma un SI pieaugumu), kas piešķir līdz par 40 punktiem.</p>	<p>Nosacījumi, kas attiecas uz darījumdarbības plāna kvalitatīvo novērtējumu, kas ietver plāna reālistisko novērtējumu, atbilstību mērķiem, finanšu plāna atbilstību, tiks vērtēti atbilstoši atbilstības kritērijiem, kas ir viens no Maksājumu aģentūras pamatuzdevumiem, saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktiem pamatnosacījumiem.</p> <p>Projektu atlases kritērijos tiek noteikti kritēriji, kas ļauj īsā termiņā</p>

13.	<p>Lai gan Komisija piekrīt dot priekšroku konkrētām nozarēm (Nr.1) – lopkopībai, dārkopībai, augļkopībai, ierosinām apsvērt maksimālā punktu skaita samazināšanu kritērijiem līdz 20 attiecībā uz prioritārām nozarēm, jo 30 punkti ir nesamērīgi. Mēs vēlētos vērst Jūsu uzmanību uz to, ka ierosināto minimālo sliekšni (35 punktus) var sasniegt izpildot kritēriju Nr.1 (nozare) un vēl vienu kritēriju. Tas neļauj izslēgt zemas kvalitātes biznesa plānu no zemnieku iesniegtajiem. Komisija uzskata, ka piešķirot punktus kritēriju starpā, būtu jāizvairās no šādas situācijas, vai arī minimālai sliekšnis ir jāpaaugstina.</p>	<p>veikt projektu rindošanu pēc izvirzītajām prioritātēm.</p> <p>Nemot vērā pasākumā pieejamo finansējumu un atbalsta pretendentu lielo interesi, ar šo projektu atlasas kritēriju prioritāte tiek piešķirta projektiem, kuri tiek realizēti nozarēs, kurās nepieciešami nozīmīgāki ieguldījumi un kurās atdeve no veiktajiem ieguldījumiem ir iegūstama tikai pēc četriem, pieciem gadiem. Pēc diskusijām Uzraudzības komitejā, punktu skaits kritērijā samazināts uz 30 punktiem, bez lielāka samazinājuma, lai šis kritērijs būtu viens no galvenajiem un ar noteicīgu lomu projektu rindošanā, tādejādi veicinot šo nozaru attīstību.</p> <p>Minimālais punktu skaits precizēts – palielināts no 35 uz 40.</p>
ATKĀRTOTĀ SASKAŅOŠANA		
Kritērijs Nr.5		
14. LBLA	<p>Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija nepiekrīt kritērijam, ka saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības biedrs, jo Latvijā 2015.gadā ir atzīti divi dārzenkopības kooperatīvi, augļu kooperatīvi četri, gaļas lopkopībā neviens!!! Vai saimniecībai, kas ražos dārzeņus Kraslavā vajadzēs stāties kooperatīvā Valmierā??? Lai izveidot jaunu kooperatīvu un iegūtu atzīšanu nepieciešams 1 gads.</p>	<p>Lauku attīstības programmas situācijas izvērtējumā ir skaidri norādītas vājās vietas mazo saimniecību attīstībā un, izstrādājot pasākumus, tas tiek ņemts vērā. Savukārt ar atlasas kritērijiem tiek noteiktas prioritātes pasākuma īstenošanā. Kooperācijas attīstība un veicināšana mazo saimniecību vidū ir viena no būtiskākajām lietām, bet tas neizslēdz iespēju uz atbalstu pretendēt arī tām saimniecībām, kas nav kooperatīvu biedri.</p>
15. LLKA	<p>LLKA vērs uzmanību, ka LAP pasākuma M06 - Lauku saimniecību un uzņēmējdarbības attīstība apakšpasākuma 6.3. "Darījumdarbības sāksanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai" 5.kritēriju jāsglabā esošajā redakcijā, kas paredz, ka "saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs", jo atbilstīga lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, saskaņā ar MK noteikumiem Nr.593 "Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību un mēzsaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu" ir uzticības un stabilitātes garantants lauksaimniekam.</p>	<p>Projektu atlasas kritērijs precizēts, sadalot divās grupās un augstāku punktu skaitu piešķirot tiem atbalsta pretendentiem, kas ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedri, gan arī par daļību lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrībās, kas nav veikušas atbilstības izvērtēšanu jeb atzīšanu, ņemot vērā, ka nepieciešams veicināt lauksaimnieku kooperāciju, kas konstatēts LAP 2014-2020 situācijas aprakstā 4.1.3.sadaļā kā apzinātais trūkums:</p> <p><i>„Nepietiekama kooperācija un sadarbība lauksaimniecības un mēzsaimniecības nozarēs, kas rada problēmas liela apjoma vienveidīgas kvalitātes preču produkcijas partiju sagatavošanai. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc</i></p>

	<p><i>nepieciešama kooperācija.</i>"</p> <p>Kooperācija īpaši būtiska ir mazajām saimniecībām un arī jaunajiem lauksaimniekiem, t.sk. bioloģiskajā lauksaimniecībā, jo katra ceturtnā saimniecība ir tāda, kas pārdod mazāk nekā pusi no saražotās produkcijas apjoma. Tikai 15 % no kopējā skaita ir saimniecības, kas vairāk nekā pusi produkcijas ražo pārdošanai. Atbalsta saņemšanas iespējas šajā pasākumā ļaus kāpināt mazo un daļēji naturālo saimniecību jaudu un spēju efektīvi saražot produkciju pārdošanai tirgū. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc papildus būtu jāveicina mazo saimniecību iesaiste kooperācijā.</p> <p>Nemts vērā.</p>
<p>Juridiski korekts formulējums būtu "atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs" (nevis "atzītas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedrs"), jo saskaņā ar MK noteikumiem Nr.593 LPKS / MPKS tiek piešķirta atbilstība.</p> <p>Kritēriju punkts Nr.5 - LOSP neatbalsta kritēriju sekojošā redakcijā. LOSP ierosina izteikt punktu sekojoši „saimniecība ir lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības vai biedrības biedrs„ Ja punkts netiek papildināts ar „... vai biedrības biedrs” LOSP aicina šo punktu svītrot no kritērijiem.</p> <p>LOSP uzsver, ka apakšpasākumā „Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” ir paredzēts atbalsts darbības uzsākšanai, un mazajām lauku saimniecībām pirmos divus gadus var nebūt produkcija pietiekošā apjomā, lai to varētu nodrošināt kooperatīvam; vai arī var būt situācijas, kad saimniecība pati spēj to realizēt daudz veiksmīgāk bez kooperatīva starpniecības. Tādēļ, LOSP uzskata, ka šāda piespiedu iestāšanās kooperatīvā ir neatbilstoša, jo saimniecībai tie ir papildus izdevumi pāris simtu apmērā, kas ir ļoti nepieciešami darbības sākuma periodā citiem mērķiem un tie nav tieši saistīti ar darījumdarbības plāna kvalitāti.</p>	<p>Lauku attīstības programmas situācijas izvērtējumā ir skaidri norādītas vājās vietas mazo saimniecību attīstībā un, izstrādājot pasākumus, tas tiek ņemts vērā. Savukārt ar atlases kritērijiem tiek noteiktas prioritātes pasākuma īstenošanā. Kooperācijas attīstība un veicināšana mazo saimniecību vidū ir viena no būtiskākajām lietām, bet tas neizslēdz iespēju uz atbalstu pretendēt arī tām saimniecībām, kas nav kooperatīvu biedri.</p> <p>Projektu atlases kritērijs precizēts, sadalot divās grupās un augstāku punktu skaitu piešķirot tiem atbalsta pretendentiem, kas ir atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības biedri, gan arī par daļību lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrībās, kas nav veikušas atbilstības izvērtēšanu jeb atzišanu, ņemot vērā, ka nepieciešams veicināt lauksaimnieku kooperāciju, kas konstatēts LAP 2014-2020 situācijas aprakstā 4.1.3.sadaļā kā apzinātais trūkums:</p>

<p>Kooperācijas veicināšanai ir jāizmanto citi instrumenti - pašu kooperatīva aktīva darbība, kad saimniecības būs ieinteresētas būt par kooperatīvu biedru. Kā arī- atzīti kooperatīvi nav tik daudz, lai katrā reģionā būtu atzīti kooperatīvi katrā nozarē. Tad lauksaimniekam nav jēgas būt kooperatīvā, kas ir 300 km attālumā no viņa saimniecības.</p> <p>Par kritēriju Nr. 5 piešķirt 5 punktus, nevis 10 punktus, kā minēts likumprojektā.</p>	<p>„Nepietiekama kooperācija un sadarbība lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarēs, kas rada problēmas liela apjoma vienveidīgas kvalitātes preču produkcijas pārtīju sagatavošanai. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc nepieciešama kooperācija.”</p> <p>Kooperācija īpaši būtiska ir mazajām saimniecībām un arī jaunajiem lauksaimniekiem, t.sk. bioloģiskajā lauksaimniecībā, jo katra ceturtā saimniecība ir tāda, kas pārdod mazāk nekā pusi no saražotās produkcijas apjoma. Tikai 15 % no kopējā skaita ir saimniecības, kas vairāk nekā pusi produkcijas ražo pārdošanai. Atbalsta saņemšanas iespējas šajā pasākumā ļaus kāpināt mazo un daļēji naturālo saimniecību jaudu un spēju efektīvi saražot produkciju pārdošanai tirgū. Mazajām saimniecībām nav ekonomiski izdevīgi attīstīt pirmapstrādi un uzglabāšanu, tāpēc papildus būtu jāveicina mazo saimniecību iesaiste kooperācijā.</p>
<p>17. LZF</p>	<p>LZF neatbalsta apakšpasākuma „Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” projekta atlases kritērijos iekļauto kritēriju „Saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības biedrs”.</p> <p>Atbalsts „Darījumdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” ir paredzēts saimniecībām ar gada apgrozījumu 2000-15000 EUR, un lielākā daļa no šīm saimniecībām savu produkciju realizē, izmantojot īsās pārtikas ķēdes pieeju (pārdodot tieši patērētājam bez starpniekiem). Mazās saimniecības, kuru uzņēmējdarbību ir plānots atbalstīt šī pasākuma ietvaros, daļu produkcijas pārstrādā (mājražošana), radot izaudzētajai produkcijai pievienoto vērtību, un pārdot tieši patērētājam. Šajā pasākumā būtiski ir sekmēt produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu, nevis izejvielu ražošanu un pārdošanu kooperatīviem. Turklāt šāda kritērija iekļaušana ir neadekvāta situācijā, kad Latvijā kooperācija dārzeņu un augļu sektorā, kā arī gaļas nozarē ir ļoti vāja un kooperatīvu tīkls nepārklāj visu Latvijas teritoriju. Saimniecības, kuras būs atļiecināmas šajā atbalsta pasākumā, lielākoties ir tieši dārzeņu un augļkopības saimniecības un pavisam neliela daļa no tām ir graudkopības vai pienkopības saimniecības, kurās nozarēs kooperācija ir attīstīta. Kritērijs „Saimniecība ir atzītas lauksaimniecības pakalpojumu sabiedrības biedrs”</p>

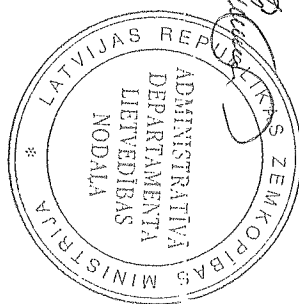
11

	<p>nedrīkst tikt piemērots šajā apakšpasākumā.</p>		<p>Skatīt izziņas 9.punktu</p>
18.	<p>LOSP</p>	<p>Apakšpasākums „Darījumsdarbības sākšanas atbalsts mazo lauku saimniecību attīstībai” paredz gada apgrozījumu 15 000 EUR, savukārt apakšpasākums „Uzņēmējdarbības sākšanas atbalsts jauniem lauksaimniekiem” nosaka standarta izlaidi 15 000 EUR. Lūdzam labot un aprakstā par abiem apakšpasākumiem norādīt gan standartizlaidi, gan gada apgrozījumu saskaņā ar pēdējiem lēmumiem, vai arī norādīt atsauci, ka šis punkts ir saskaņošanā, ja lēmums vēl nav pieņemts.</p>	

Sanumurētas un caurauklotas

15 (Pieņemts) lapas

Zemkopības ministrijas
Lauku attīstības atbalsta departamenta
Fondu uzraudzības un informācijas
koordinācijas nodaļas
vecākā referente Aleksandra Freiberga
Rīgā

KOPIJA PAREIZA
Zemkopības ministrijas
Administratīvā departamenta
Lietvedības nodaļas vadītāja vietniece

03. 07. 2015

Rīgā

I. Lakstīgala

